

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ. ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗΣ**

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ 49-51, ΑΘΗΝΑ 115.21

ΤΗΛ-ΦΑΧ 210-72.35.322-72.35.571

chchr@otenet.gr

---

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ**

**I. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ**

Τέθηκαν υπόψη μας, με το από 325/10.10.2018 έγγραφο της Ελληνικής Ενδοκρινολογικής Εταιρείας, τα ακόλουθα ερωτήματα:

«Παρακαλούμε να μας αποσαφηνίσετε, μετά το πρόσφατο ΦΕΚ Τεύχος Β' 4138/20.09.2018 «Σύσταση, μετονομασία ιατρικών ειδικοτήτων, καθορισμός χρόνου και περιεχομένου άσκησης για την απόκτηση τίτλου ειδικότητας», τι ισχύει για όσους έχουν αποκτήσει την ειδικότητα της Ενδοκρινολογίας μέχρι τη δημοσίευσή του και αν θα πρέπει να προβούμε σε περαιτέρω ενέργειες.

Επιπλέον θα θέλαμε την περιγραφή του νομικού πλαισίου και των δυνατοτήτων εναντίωσης κατά της κατάχρησης του τίτλου «Παθολόγος-Διαβητολόγος», τόσο από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΕΕ-ΠΕΕ όσο και ατομικά, προκειμένου να ενημερώσουμε σχετικά τα μέλη μας».

**II. ΑΠΑΝΤΗΣΗ**

**(1)** Σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 5 του ν. 3580/2007, όπως ισχύει: «Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕΣΥ), συνιστώνται, μετονομάζονται, ενοποιούνται ή χαρακτηρίζονται ως άγονες και αποχαρακτηρίζονται ιατρικές και οδοντιατρικές ειδικότητες». Κατ' ενάσκηση της ως άνω νομοθετικής εξουσιοδότησης, εκδόθηκε η απόφαση υπ' αριθμόν Γ5α/Γ.Π.οικ.64843/29.8.2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας. Στην απόφαση αυτή διαλαμβάνεται συνολική ρύθμιση του ζητήματος, υπό την έννοια ότι περιλαμβάνονται σε αυτήν όλες οι

ιατρικές ειδικότητες και όχι μόνον οι νέες ή αυτές στις οποίες επέρχονται μεταβολές. Ως προς την ειδικότητα της Ενδοκρινολογίας, αυτή μετονομάζεται σε «Ενδοκρινολογία - Διαβήτης - Μεταβολισμός», χωρίς να μεταβάλλονται οι προϋποθέσεις απόκτησής της. Σημειωτέον ότι, όπως προκύπτει και από τα Πρακτικά της υπ' αριθμόν 20/15.2.2018 απόφασης του ΚΕΣΥ, η μετονομασία αυτή αποσκοπεί στην ορθότερη και πληρέστερη απόδοση του περιεχομένου του τίτλου της συγκεκριμένης ειδικότητας. Ενόψει και της ταυτοχρόνως επιχειρούμενης καθιέρωσης ιατρικής εξειδίκευσης στο αντικείμενο του Σακχαρώδη Διαβήτη, η μετονομασία αυτή κρίθηκε αναγκαία ώστε να καταστεί σαφές ότι ο Διαβήτης αποτελεί σημαντικό και αναπόσπαστο τμήμα του επιστημονικού πεδίου της Ενδοκρινολογίας.

Με τα ανωτέρω δεδομένα, είναι απολύτως σαφές ότι πρόκειται για μεταβολή του τίτλου της ειδικότητας (μετονομασία) και όχι του αντικειμένου ή των προϋποθέσεων κτήσης της, τα οποία παραμένουν ως είχαν. Κατά συνέπεια, προκειμένου για την ειδικότητα της Ενδοκρινολογίας, πρόκειται για επαναδιατύπωση της ονομασίας - του τίτλου της, ο οποίος θα ισχύει πλέον για όλους τους ειδικευμένους ιατρούς, ανεξαρτήτως του χρόνου κτήσης της ειδικότητας. Τούτο σημαίνει ότι, ο τίτλος «Ενδοκρινολογία - Διαβήτης - Μεταβολισμός» αφορά όλους ανεξαιρέτως τους ειδικευμένους Ενδοκρινολόγους, οι οποίοι δικαιούνται να τον χρησιμοποιούν, από την δημοσίευση της ανωτέρω υπουργικής απόφασης, χωρίς άλλη διατύπωση ή διαδικασία.

**(2)** Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 3366/1955 (ιδίως τα άρθρα 5 παρ.1 και 8 παρ.1) κάθε ιατρός δικαιούται να χρησιμοποιεί τον τίτλο της ιατρικής ειδικότητας, η οποία του έχει νομίμως απονεμηθεί και με την οποία έχει εγγραφεί στο μητρώο του οικείου Ιατρικού Συλλόγου. Σύμφωνα δε με το άρθρο 13 του ίδιου νόμου, η μη νόμιμη χρήση τίτλου ιατρικής ειδικότητας διώκεται και τιμωρείται πειθαρχικώς.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας), ο ιατρός μπορεί να αναρτά πινακίδα

στο ιατρείο του, με συγκεκριμένο περιεχόμενο, μέρος του οποίου μπορεί να είναι η νομίμως απονεμηθείσα ειδικότητά του.

Μέχρι σήμερα, δεν υφίσταται τίτλος ιατρικής ειδικότητας «Διαβητολόγος», είτε αυτοτελώς είτε σε συνδυασμό με άλλη ειδικότητα (π.χ. «Παθολόγος - Διαβητολόγος»). Ακόμη και μετά την έκδοση της υ.α. υπ' αριθμόν Γ5α/Γ.Π.οικ./64845/29.8.2018, με την οποία καθιερώθηκε εξειδίκευση στον Σακχαρώδη Διαβήτη, νόμιμη χρήση του τίτλου της συσταθείσας εξειδίκευσης θα μπορούν να κάνουν μόνον οι ιατροί που θα λάβουν την εξειδίκευση αυτή, με την τήρηση των προβλεπόμενων προϋποθέσεων (διετής εκπαίδευση, εξετάσεις κ.λπ.).

Κατά συνέπεια, τυχόν χρήση του συγκεκριμένου όρου, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό προς την νόμιμη ειδικότητα του ιατρού, παραβιάζει τις διατάξεις του ν.δ. 3366/1955. Επίσης, η ειδικότερη περίπτωση της χρήσης τέτοιου όρου από ιατρό, σε πινακίδα που αναρτάται στο ιατρείο του ή ακόμη και σε άλλες δημόσιες ανακοινώσεις ή καταχωρήσεις, παραβιάζει και τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3418/2005 σχετικά με την διαφήμιση των ιατρών.

Αρμόδιο όργανο για τον έλεγχο των παραβάσεων αυτών είναι ο οικείος Ιατρικός Σύλλογος, ο οποίος επλαμβάνεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από καταγγελία, προκειμένου να ασκήσει πειθαρχικό έλεγχο στον ιατρό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 319 επ. του ν. 4512/2018. Πράγματι, η μη νόμιμη χρήση τίτλου ειδικότητας, καθώς και η παραβίαση των διατάξεων του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας περί διαφήμισης, συνιστούν πειθαρχικά παραπτώματα, κατά την έννοια του άρθρου 319 παρ. 1(α) του ν. 4512/2018.

Δεν χωρεί στις περιπτώσεις αυτές (μη νόμιμη χρήση τίτλου ειδικότητας ή εξειδίκευσης) άλλου είδους έλεγχος ή κύρωση, ούτε υπάρχει δυνατότητα δικαστικών ενεργειών εις βάρος ιατρού ο οποίος κάνει χρήση μη νόμιμου τίτλου ειδικότητας ή εξειδίκευσης, εκ μέρους της Ελληνικής Ενδοκρινολογικής Εταιρείας.

Προκειμένου τέλος για περιπτώσεις μη νόμιμης χρήσης του όρου «Διαβητολόγος», εντός δημόσιων νοσοκομείων ή κλινικών ή άλλων δημόσιων φορέων υγείας, κατ' αρχήν ισχύουν τα ανωτέρω, θα πρέπει όμως κάθε περίπτωση να εξετάζεται αυτοτελώς, ως προς την δυνατότητα δικαστικού ελέγχου τυχόν εκδοθεισών σχετικώς διοικητικών πράξεων.

Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2018



**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗΣ**  
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ  
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ  
ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ  
ΑΦΜ: 028989235 ΔΟΥ/Α ΑΘΗΝΩΝ  
ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ 49-51 ΑΘΗΝΑ 115 21 ΤΗΛ.: 210-7235322